

Rada
Európskej únie

V Bruseli 13. decembra 2023
(OR. en)

16805/23

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0198(COD)**

**COH 101
CADREFIN 194
IA 366
CODEC 2504**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	13. decembra 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 790 final
Predmet:	Zmenený návrh – NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o mechanizme riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 790 final.

Príloha: COM(2023) 790 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 12. 12. 2023
COM(2023) 790 final

2018/0198 (COD)

Zmenený návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o mechanizme riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte

DŮVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Týmto návrhom sa mení návrh Komisie na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o mechanizme riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte¹ (ďalej len „návrh mechanizmu riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte“) a mení sa aj jeho názov na nariadenie o uľahčení cezhraničných riešení.

Komisia prijala návrh mechanizmu riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte v máji 2018, ale Parlament a Rada nedospeli k dohode o tomto dokumente, pretože obaja spoluzákonodarcovia zaujali odlišné postoje. Parlament prijal svoju pozíciu v prvom čítaní 14. februára 2019. Celkovo sa touto pozíciou do veľkej miery podporil návrh Komisie, pričom sa navrhlo niekoľko dodatkov s cieľom poskytnúť väčšiu flexibilitu pri vykonávaní. Rada neprijala formálnu pozíciu, keďže členské štáty vyjadrili na úrovni pracovnej skupiny viacero obáv v súvislosti s návrhom, a prerušila prácu na tomto dokumente.

Parlament prijal 14. septembra 2023 legislatívne uznesenie z vlastnej iniciatívy s odporúčaniami pre Komisiu týkajúcimi sa zmeny návrhu mechanizmu riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte v súlade s článkom 225 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“).

V tomto zmenenom návrhu Komisie sa náležite zohľadňujú obavy, pripomienky a odporúčania oboch spoluzákonodarcov, pričom sa zachováva pôvodné zameranie návrhu mechanizmu riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte, ktorým je riešenie prekážok, ktoré narúšajú život cezhraničných komunít.

Od prijatia návrhu mechanizmu riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte Komisiou v roku 2018 sa potreba využiť potenciál cezhraničných regiónov EÚ prostredníctvom návrhu právneho rámca na riešenie cezhraničných prekážok stala ešte naliehavejšou. Právne a administratívne cezhraničné prekážky predstavujú významné výzvy pre každodenný život 150 miliónov občanov, ktorí žijú v cezhraničných regiónoch, ako aj pre podniky a inštitúcie a bránia ich činnostiam a nepriaznivo ovplyvňujú hospodársku výkonnosť. Odhaduje sa, že odstránením 20 % prekážok by sa zvýšil HDP o 2 % a v cezhraničných regiónoch by sa vytvorilo viac ako milión pracovných miest². Okrem makroekonomických vplyvov je prístup k verejným službám, ako napríklad doprava, nemocnice a univerzity, v cezhraničných regiónoch vo všeobecnosti ťažší. Paralelné uplatňovanie rôznych správnych a právnych systémov je často zložité a nákladné.

V prieskume, ktorý Komisia uskutočnila v júli 2020³, označilo 44 % občanov cezhraničných regiónov EÚ za najväčšie prekážky spolupráce právne a administratívne rozdiely. Vplyv

¹ COM(2018) 373 final, 29. 5. 2018.

² Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku, Caragliu, A., Capello, R., Camagni, R. a kol., *Quantification of the effects of legal and administrative border obstacles in land border regions – Final report* (Vyčíslenie účinkov právnych a administratívnych prekážok v pohraničných regiónoch s pozemnou hranicou – záverečná správa), Úrad pre publikácie, 2017, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/25579>; „Podpora rastu a súdržnosti v pohraničných regiónoch EÚ“ – COM(2017) 534 final, 20. 9. 2017, s. 6.

³ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/cooperation/european-territorial/survey-2020/cross-border-survey-2020-report_en.pdf.

cezhraničných prekážok na rozvoj cezhraničných regiónov bol zdokumentovaný v cezhraničnom preskúmaní vrátane oznámenia Komisie „Podpora rastu a súdržnosti v pohraničných regiónoch EÚ“⁴.

Okrem toho hrozí, že cezhraničné regióny budú v čase krízy neúmerne zasiahnuté. Napríklad v porovnaní s priemerným vplyvom na všetky regióny EÚ bol počas pandémie ochorenia COVID-19 hospodársky vplyv opatrení súvisiacich s hranicami, ktoré prijali členské štáty, na cezhraničné regióny viac ako dvojnásobný⁵.

Komisia v snahe byť priekopníkom pri prekonávaní cezhraničných prekážok začala v roku 2018 inovatívnu iniciatívu *b-solutions*⁶, ktorá poskytuje právnu podporu subjektom verejného sektora v cezhraničných regiónoch na identifikovanie hlavných príčin právnych alebo administratívnych prekážok ovplyvňujúcich cezhraničné interakcie a na preskúmanie možných riešení. Ku koncu novembra 2023 sa v rámci iniciatívy vybralo 154 prípadov, z ktorých bolo 90 uzavretých zistením príčiny prekážky. Týchto 90 prípadov sa týkalo 27 cezhraničných regiónov v 21 členských štátoch, pričom sa zaoberali prekážkami najmä v oblasti zamestnanosti, verejnej dopravy, zdravotnej starostlivosti a inštitucionálnej spolupráce. Vo viac ako tretine týchto prípadov boli hlavnou príčinou rozdielne právne a správne normy na oboch stranách hranice, ktoré vyžadovali, aby sa do hľadania riešenia zapojili členské štáty. Skúsenosti s iniciatívou *b-solutions* pomohli pri analýze a identifikácii právnych a administratívnych cezhraničných prekážok a odhalili potenciál nového nástroja zriadeného na úrovni EÚ pomôcť pri riešení týchto prekážok. Hoci iniciatíva *b-solutions* pomáha pri identifikácii prekážok, táto iniciatíva nepostačuje na poskytnutie nástroja ako takého, ktorý by členské štáty mohli využívať a spoliehať sa naň v rámci svojich zodpovedajúcich procesov, ak by chceli prekážku odstrániť.

Súčasný finančný a právny nástroj dostupný na úrovni EÚ neposkytujú komplexnú a účinnú reakciu na prekážky, ktoré ovplyvňujú cezhraničné regióny. Hoci sú európske zoskupenia územnej spolupráce (EZÚS)⁷ účinné pri uľahčovaní cezhraničnej spolupráce vytváraním právnych subjektov, ktoré prekračujú štátne hranice, chýbajú im predovšetkým regulačné právomoci na riešenie prekážok v cezhraničných prípadoch. Podobne platí, že programy Interreg síce poskytujú účinnú finančnú podporu cezhraničným projektom, ktoré pomáhajú zbližovať regióny a občanov na oboch stranách hranice, ale nimi samotnými nemožno riešiť právne a administratívne prekážky, pretože si vyžadujú rozhodnutia mimo rozsahu pôsobnosti štruktúr riadenia programov a projektov.

Zmenený návrh preto poskytuje právny rámec uplatniteľný na všetky členské štáty s cieľom pomôcť nájsť riešenia právnych a administratívnych prekážok, ktoré by mohli ohroziť cezhraničnú interakciu a rozvoj cezhraničných regiónov. Rozsah pôsobnosti zahŕňa prvky infraštruktúry s vplyvom na cezhraničný región alebo verejnú službu poskytovanú v cezhraničnom regióne. Tento návrh sa vzťahuje len na prekážky vyplývajúce z vnútroštátneho práva vrátane prípadov, keď členské štáty transponujú smernice EÚ správne,

⁴ Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu „Podpora rastu a súdržnosti v pohraničných regiónoch EÚ“ – COM(2017) 534 final, 20. 9. 2017.

⁵ Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku, Capello, R., Caragliu, A., *Analysis of the economic impacts of border-related measures taken by Member States in the fight against COVID-19 – Final report* (Analýza hospodárskych vplyvov opatrení súvisiacich s hranicami, ktoré prijali členské štáty v boji proti ochoreniu COVID-19 – záverečná správa), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/973169>.

⁶ <https://www.b-solutionsproject.com/>.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 z 5. júla 2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS) (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 19).

ale odlišným spôsobom. Prekážky spojené s možným porušením práva Únie nepatria do rozsahu pôsobnosti tohto zmeneného návrhu vzhľadom na to, že existujú iné osobitné nástroje prispôbené na riešenie týchto otázok, ako je sieť SOLVIT. Cezhraničné koordinačné miesta môžu v prípade potreby spolupracovať s národnými centrami siete SOLVIT s cieľom potenciálne preniesť spisy.

V zmenenom návrhu sa vyžaduje zriadenie cezhraničných koordinačných miest na oznamovanie cezhraničných prekážok a posudzovanie spisov predložených „iniciátormi“ vo všetkých členských štátoch. Iniciátormi sú verejnoprávne alebo súkromnoprávne subjekty alebo fyzické osoby, ktoré pripravujú cezhraničný spis stanovením cezhraničnej interakcie a opisanim prekážok, ktoré majú koordinačné miesta posúdiť. Členské štáty môžu určiť súčasné alebo nové orgány a môžu sa rozhodnúť zriadiť jedno alebo viacero koordinačných miest vrátane spoločných orgánov so susednými členskými štátmi v súlade so svojím inštitucionálnym rámcom a preferenciami.

Cezhraničné koordinačné miesto má za úlohu posúdiť cezhraničnú prekážku opísanú iniciátorom. Ak dospeje k záveru, že prekážka existuje, skúma, aké štruktúry spolupráce sú k dispozícii na riešenie identifikovanej prekážky. Ak na riešenie prekážky neexistuje inštitucionálna štruktúra cezhraničnej spolupráce alebo ak existujúce štruktúry nie sú dostatočné na jej riešenie, členské štáty sa môžu rozhodnúť použiť nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení zriadený podľa tohto nariadenia. V každom procesnom kroku sa cezhraničné koordinačné miesto môže rozhodnúť, že túto prekážku nevyrieši, aj keď dospeje k záveru, že prekážka existuje. Ak sa tak rozhodne, informuje o tom iniciátora a vysvetlí, prečo sa prekážka opísaná v spise nebude riešiť. Po posúdení cezhraničného spisu musí cezhraničné koordinačné miesto postúpiť záver posúdenia iniciátorovi, a to v primeranej lehote.

Nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení sa skladá z jednotného postupu na riešenie prekážok legislatívnej alebo administratívnej povahy. Po posúdení prekážky a identifikovaní povahy ustanovenia, ktoré je príčinou vzniku prekážky, je cezhraničné koordinačné miesto zodpovedné za kontaktovanie príslušného orgánu s cieľom najprv overiť záujem o riešenie prekážky prostredníctvom identifikovaných správnych alebo právnych ustanovení a uskutočniteľnosť tohto riešenia a za informovanie iniciátora a cezhraničného koordinačného miesta susedného členského štátu zodpovedajúcim spôsobom. Pokiaľ ide o cezhraničné prekážky, ktoré by si vyžadovali úpravu súčasných právnych predpisov, stanovisko, ktoré zaujalo cezhraničné koordinačné miesto s cieľom navrhnúť vláde, aby začala legislatívny postup, nie je pre príslušný legislatívny orgán žiadnym spôsobom záväzný. Rozhodnutie o tom, či sa má administratívna alebo právna prekážka riešiť, zostáva dobrovoľné a prináleží príslušným vnútroštátnym orgánom.

Tento zmenený návrh prináša viacero výhod. Pre členské štáty sa v ňom uvádza štandardný postup na riešenie prekážok a zabezpečuje sa, aby občania EÚ žijúci v pohraničných oblastiach dostali (kladnú alebo zápornú) odpoveď od svojho členského štátu v primeranej lehote na prekonanie identifikovaných prekážok. Členským štátom, ktoré nemajú dostatočné štruktúry spolupráce, poskytuje nový nástroj na riešenie týchto prekážok. Okrem toho cezhraničné koordinačné miesta v každom členskom štáte vytvoria v spolupráci s Komisiou efektívnu sieť na výmenu vedomostí a posilnenie kapacít. V širšom zmysle môže zmenený návrh zohrávať dôležitú úlohu pri umožňovaní fungovania jednotného trhu a podpore hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti EÚ. Návrh môže mať priamy vplyv na každodenný život ľudí žijúcich v cezhraničných regiónoch zlepšením ich prístupu k službám a hospodárskym príležitostiam.

V porovnaní s návrhom mechanizmu riešenia právnych a administratívnych prekážok

v cezhraničnom kontexte z roku 2018 bol tento zmenený návrh upravený tak, aby zohľadňoval obavy týkajúce sa subsidiarity a proporcionality. Nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení je dobrovoľný a mal by sa používať len vtedy, ak nie sú k dispozícii žiadne iné nástroje z existujúcich štruktúr spolupráce alebo ak nimi nemožno uspokojivo riešiť prekážku.

Zatiaľ čo členské štáty budú musieť analyzovať, či prekážka existuje a či ju možno riešiť, po analýze spisu môžu rozhodnúť, či túto prekážku vyriešia, pričom zohľadnia posúdenie vykonané miestom cezhraničnej spolupráce. Zmenený návrh je preto plne založený na zásade subsidiarity, pričom sa rešpektujú legislatívne právomoci členských štátov.

V porovnaní s návrhom mechanizmu riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte z roku 2018 sa zmeneným návrhom zjednodušujú postupy posudzovania cezhraničných spisov predložených iniciátormi. V rámci nástroja na uľahčenie cezhraničných riešení sa stanovuje jednotný postup s obmedzenými požiadavkami na členské štáty a uplatniteľný na právne aj administratívne prekážky. Okrem toho zmenený návrh si kladie len obmedzené administratívne nároky, keďže členské štáty môžu vymenovať za cezhraničné koordinačné miesto existujúci orgán a môžu rozhodnúť, ako najlepšie zorganizovať svoje zdroje. Členské štáty môžu takisto vymenovať spoločné cezhraničné koordinačné miesta pozdĺž svojich spoločných hraníc, čím optimalizujú svoje zdroje.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Program Interreg je hlavným nástrojom financovania politiky súdržnosti na podporu programov cezhraničnej spolupráce v cezhraničných regiónoch EÚ vrátane regiónov na hraniciach s krajinami EZVO a Andorrou. Tieto programy pomáhajú viac zbližovať regióny a občanov na oboch stranách hranice. V rámci programu Interreg VI (2021 – 2027)⁸ sa z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) môže podporovať špecifický cieľ programu Interreg „lepšia správa spolupráce“ s cieľom zvýšiť efektívnosť verejnej správy podporou právnej a administratívnej spolupráce a spolupráce medzi občanmi, občianskou spoločnosťou a inštitúciami, najmä s cieľom riešiť právne a iné prekážky v cezhraničných regiónoch⁹. Niektoré programy Interreg môžu využiť túto možnosť na financovanie vytvárania štruktúr, ktoré môžu fungovať ako cezhraničné koordinačné miesta. Ak táto podpora ešte nie je zahrnutá v dotknutých programoch Interreg alebo ak pridelené finančné prostriedky nie sú dostatočné, členské štáty a programoví partneri môžu zvážiť preprogramovanie EFRR na vytvorenie a fungovanie cezhraničných koordinačných miest. Okrem tejto doplnkovej podpory a poskytovania financovania EÚ sa programami Interreg nemôžu samostatne riešiť právne a administratívne cezhraničné prekážky, pretože si vyžadujú rozhodnutia mimo rozsahu pôsobnosti štruktúr riadenia programov a projektov.

Zmenený návrh preto poskytuje právny rámec uplatniteľný na všetky členské štáty s cieľom nájsť riešenia právnych a administratívnych prekážok ako doplnok k finančnej podpore poskytovanej v rámci programu Interreg, ako aj k inštitucionálnej podpore, ako sú EZÚS, keďže tieto zoskupenia nemajú legislatívne právomoci potrebné na prekonanie právnych prekážok¹⁰.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1059 z 24. júna 2021 o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 94).

⁹ Článok 14 ods. 4 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/1059.

¹⁰ Pozri článok 7 ods. 4 prvý pododsek nariadenia (ES) č. 1082/2006.

- **Súladi s ostatnými politikami Únie**

Politika súdržnosti a jednotný trh sa navzájom posilňujú. Mechanizmus vytvorený podľa tohto nariadenia by prispel k cieľom jednotného trhu, najmä posilnením hospodárskeho potenciálu cezhraničných regiónov, ktorý je čiastočne nevyužitý z dôvodu rozdielnych právnych a administratívnych systémov.

V roku 2017 sa v štúdiu, ktorú si zmluvne objednala Komisia, o hospodárskom vplyve cezhraničných prekážok na HDP a zamestnanosť v cezhraničných regiónoch s pozemnou hranicou vnútri Únie sa odhaduje, že aj keby sa odstránilo iba 20 % existujúcich prekážok, HDP v cezhraničných regiónoch by sa zvýšil o 2 %¹¹. Právny rámec uplatniteľný na všetky členské štáty s cieľom nájsť riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničných regiónoch je preto takisto nevyhnutným doplnkom riadneho fungovania vnútorného trhu, ktorý je základným cieľom EÚ [článok 3 ZEÚ a článok 3 ods. 1 písm. b) zmluvy]¹².

Vecná pôsobnosť zmeneného návrhu nemá vplyv na výkon iných právomocí a opatrení, o ktorých sa rozhodlo v rámci iných politik EÚ, ani neovplyvňuje inštitucionálnu rovnováhu stanovenú v zmluvách.

Týmto nariadením nebudú dotknuté žiadne iné právne akty Únie, najmä tie, ktoré sa vzťahujú na mimosúdne riešenie právnych otázok vyplývajúcich z cezhraničných prekážok alebo ktoré sú relevantné pre správny výklad alebo vykonávanie práva Únie. Týmto nariadením nie sú dotknuté koordinačné mechanizmy zavedené pre sociálne zabezpečenie a zdaňovanie.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

V článku 175 treťom pododseku zmluvy sa stanovuje možnosť rozhodnúť o osobitných opatreniach mimo fondov uvedených v prvom pododseku, a tým dosiahnuť cieľ sociálnej a hospodárskej súdržnosti uvedený v zmluve. Na dosiahnutie harmonického rozvoja Európskej únie ako celku a väčšej hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti je potrebná intenzívnejšia územná spolupráca. Na tento účel je vhodné prijať opatrenia na zlepšenie podmienok vykonávania spolupráce vo všetkých cezhraničných regiónoch, ktoré si zasluhujú osobitnú pozornosť, a to v súlade s článkom 174 ods. 3 zmluvy.

- **Subsidiarita**

Podmienky územnej spolupráce by sa mali vytvoriť v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ods. 3 ZEÚ. V záujme riešenia právnych cezhraničných prekážok prijali členské štáty individuálne, dvojstranné a dokonca mnohostranné iniciatívy. Takéto štruktúry spolupráce však neexistujú vo všetkých členských štátoch ani pre všetky hranice daného

¹¹ Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku, Caragliu, A., Capello, R., Camagni, R. a kol., *Quantification of the effects of legal and administrative border obstacles in land border regions – Final report* (Vyčíslenie účinkov právnych a administratívnych prekážok v pohraničných regiónoch s pozemnou hranicou – záverečná správa), Úrad pre publikácie, 2017, <https://data.europa.eu/doi/10.2776/25579>; pozri COM(2017) 534 final, s. 6; ďalšie informácie sú uvedené v jeho sprievodnom dokumente SWD(2017) 307 final, bod 2.2, s. 20 – 22.

¹² Pozri aj 9. odôvodnenie preambuly Zmluvy o Európskej únii (doplnené **tučné písmo**): „ROZHODNUTÍ podporovať hospodársky a sociálny pokrok svojich národov so zreteľom na zásady trvalo udržateľného rozvoja a v rámci **fungovania vnútorného trhu a posilnenia súdržnosti** a ochrany životného prostredia a uskutočňovať politiku tak, aby bol rozvoj hospodárskej integrácie sprevádzaný súčasným pokrokom v iných oblastiach“.

členského štátu.

Podobne platí, že cezhraničné koordinačné miesta nie sú prevádzkované vo všetkých členských štátoch a nepokrývajú všetky vnútorné hranice EÚ, hoci sú potrebné na vytvorenie efektívnej siete na výmenu vedomostí a posilnenie kapacít v spolupráci s Komisiou. Okrem toho financovanie EÚ (najmä v rámci programov Interreg) a právne nástroje (najmä EZÚS) doteraz nestačili na riešenie právnych cezhraničných prekážok identifikovaných v celej Únii.

V dôsledku toho cieľ navrhovaného opatrenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, a to ani na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni. Navrhované opatrenie sa vzhľadom na svoj rozsah a účinky lepšie dosiahne podniknutím krokov na úrovni EÚ. Preto je potrebné ďalšie opatrenie zo strany zákonodarcu EÚ.

- **Proporcionalita**

Podľa zásady proporcionality stanovenej v článku 5 ods. 4 ZEÚ by obsah a forma opatrenia EÚ nemali prekračovať rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov zmlúv. Používanie nástroja na uľahčenie cezhraničných riešení zriadeného podľa tohto nariadenia je dobrovoľné. Členské štáty sa môžu spolu s jedným alebo viacerými susednými členskými štátmi rozhodnúť, že budú pokračovať v riešení právnych prekážok v konkrétnom cezhraničnom regióne v rámci existujúcich štruktúr spolupráce.

Členské štáty sa môžu rozhodnúť, ako čo najlepšie zorganizovať svoje zdroje pri menovaní cezhraničného koordinačného miesta, a to aj vymenovaním existujúceho orgánu alebo spoločných cezhraničných koordinačných miest so susednými členskými štátmi.

Ak členský štát nemá takýto nástroj alebo ak zavedené štruktúry spolupráce nestačia na riešenie danej cezhraničnej prekážky, môže sa rozhodnúť použiť nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení zriadený podľa tohto nariadenia.

Toto nariadenie preto neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie jeho cieľov. Zmeneným návrhom nie sú dotknuté právne prostriedky nápravy na riešenie porušení práva Únie členskými štátmi stanovené v zmluvách.

- **Výber nástroja**

Ako je opísané v oddiele 1, v záujme riešenia právnych cezhraničných prekážok prijali členské štáty individuálne, dvojstranné a dokonca mnohostranné iniciatívy; to však nemusí byť nevyhnutne prípad všetkých členských štátov a určite to nepostačuje na pokrytie všetkých prekážok.

V nariadení sa členským štátom ukladá povinnosť vymenovať miesta cezhraničnej spolupráce a zabezpečiť, aby iniciátori od nich dostali odpoveď po posúdení cezhraničného spisu v primeranej lehote (ktorá môže byť stanovená vo vnútroštátnom práve). Nariadenie je zlučiteľné s návrhom dobrovoľného, štandardizovaného nástroja (nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení) a s výsadou členských štátov vybrať si vhodný nástroj. Voľba tohto zmeneného nariadenia je v súlade s návrhom mechanizmu riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte Komisie z roku 2018 a s medziinštitucionálnym kontextom tohto dokumentu (pozri oddiel 1).

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa: nové právne predpisy.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Koncepcia cezhraničnej politiky vychádza pôvodne z práce, ktorú vykonalo luxemburské predsedníctvo Rady v roku 2015. To viedlo k zriadeniu neformálnej pracovnej skupiny členských štátov a zoskupení členských štátov, ktoré sa schádzali do decembra 2018. Pracovná skupina preskúmala možnosti na uľahčenie riešenia pretrvávajúcich cezhraničných prekážok, najmä pri realizácii cezhraničných projektov.

Iné zainteresované strany, najmä cezhraničné regióny a inštitúcie, nástroj na riešenie cezhraničných prekážok žiadajú už dlho. Bolo to zvlášť viditeľné počas cezhraničného preskúmania, ktoré uskutočnila Komisia v rokoch 2015 až 2017. V rámci verejných konzultácií, ktoré sa uskutočnili počas preskúmania vo všetkých úradných jazykoch Únie, bolo doručených viac ako 620 odpovedí. V súvislosti s otázkou spojenou s potenciálnymi riešeniami problémov v pohraničných regiónoch respondenti výslovne požiadali Komisiu, aby pri vykonávaní vnútroštátnych/regionálnych právnych predpisov v pohraničných regiónoch podporovala väčšiu flexibilitu.

V stanovisku vydanom Výborom regiónov a v uznesení Európskeho parlamentu k oznámeniu „Podpora rastu a súdržnosti v pohraničných regiónoch EÚ“ sa víta návrh na vytvorenie tohto nástroja z roku 2018. Oba dokumenty boli prijaté v lete 2018. V reakcii na návrh z roku 2018 prijal Výbor regiónov 5. decembra 2018 ďalšiu správu (spravodajca: Bouke Arends, NL/SES) na podporu návrhu. Výbor regiónov prijal 10. októbra 2023 nové stanovisko „Mechanizmus riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte (Európsky cezhraničný mechanizmus) 2.0“ (spravodajca: Magali Altounianová, FR/RENEW).

Iniciatíva *b-solutions* uvedená v oddiele 1 ďalej preukázala potrebu právneho nástroja zriadeného podľa práva Únie na pomoc pri riešení cezhraničných prekážok. V prieskume z roku 2020, ktorý uskutočnila Komisia (pozri aj oddiel 1), označilo 44 % občanov pohraničných regiónov EÚ právne a administratívne rozdiely za najväčšie prekážky cezhraničnej spolupráce.

- **Posúdenie vplyvu**

Vplyv a európska pridaná hodnota programov Interreg sú všeobecne uznávané¹³. V mnohých prípadoch však cezhraničné prekážky (najmä v súvislosti so zdravotníckymi službami, s miestnou verejnou dopravou a rozvojom podnikania) vyplývajú z rozdielov v administratívnych postupoch a vo vnútroštátnych právnych rámcoch. Tieto prekážky je náročné riešiť iba v rámci programov a vyžadujú si rozhodnutia nad rámec programových štruktúr.

Návrh mechanizmu riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte z roku 2018 bol súčasťou legislatívneho balíka politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027, ktorý sprevádzalo posúdenie vplyvu¹⁴. Toto posúdenie vplyvu je stále platné. Toto posúdenie vplyvu vychádza z uvedenej štúdie z roku 2017, ktorú si zmluvne objednala Komisia. Keďže sú zistenia v súčasnosti stále relevantné a platné, nie je potrebné aktualizovať posúdenie vplyvu zmeneného návrhu. Týmto návrhom sa návrh mechanizmu riešenia právnych

¹³ Komisia, Európska územná spolupráca, *Work Package 11, Ex-post evaluation of Cohesion Policy programmes 2007-2013, focusing on the European Regional Development Fund (ERDF) and the Cohesion Fund (CF)* [Pracovný balík 11: Hodnotenie *ex post* programov politiky súdržnosti na roky 2007 – 2013, zamerané na Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) a Kohézny fond (KF)], júl 2016.

¹⁴ SWD(2018) 282 final – 2018/0197 (COD).

a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte z roku 2018 výrazne zjednodušuje, pričom sa zachováva jeho pôvodné zameranie na riešenie právnych a administratívnych prekážok, ktoré bránia hospodárskemu a sociálnemu rozvoju cezhraničných regiónov EÚ.

V nedávnej štúdii *Mechanism to resolve legal and administrative obstacles in a cross-border context: European added value assessment* (Mechanizmus riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte: posúdenie európskej pridanej hodnoty)¹⁵ uskutočnenej Výskumnou službou Európskeho parlamentu sa dospelo k záveru, že prijatie nového legislatívneho nástroja na úrovni EÚ na riešenie cezhraničných právnych a administratívnych prekážok by mohlo priniesť hospodárske výhody vo výške 123 miliárd EUR ročne v rámci EÚ a mať pozitívny sociálny vplyv na pohraničné regióny.

Komisia uverejnila výzvu na predkladanie podkladov v súvislosti s potrebou právneho aktu na úrovni EÚ s cieľom riešiť cezhraničné prekážky. Všetky zainteresované strany boli vyzvané, aby poskytli spätnú väzbu a empirické dôkazy o prekážkach, ktorým čelia, ich vplyve a o tom, či existujú alternatívne nástroje na hľadanie riešení. Konzultačné obdobie sa skončilo 16. novembra 2023. Odpovede a dôkazy predložilo viac ako 50 zainteresovaných strán. Príspevky poukazujú na pretrvávajúce mnohých administratívnych a právnych prekážok spolupráce medzi pohraničnými regiónmi EÚ. Zdôrazňuje sa v nich potreba vytvoriť v rámci práva Únie nový štandardizovaný nástroj na prekonanie týchto prekážok, čím sa zlepši cezhraničná spolupráca a prispeje k rozvoju pohraničných regiónov.

Cieľom tohto zmeneného návrhu je sprístupniť potenciálne pozitívne vplyvy väčšej cezhraničnej interakcie v celej Únii. Poskytuje komplexný rámec uplatniteľný na všetky členské štáty s cieľom nájsť riešenia právnych a administratívnych prekážok, ktoré obmedzujú takúto cezhraničnú interakciu a potláčajú potenciál pohraničných regiónov EÚ.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Neuplatňuje sa: nové právne predpisy.

- **Základné práva**

Týmto zmeneným návrhom sa vytvára právny mechanizmus na riešenie právnych a administratívnych cezhraničných prekážok, a preto je určený hlavne orgánom členských štátov. Ľudia by mali mať prospech z riešení, ktoré sa našli pomocou navrhovaného mechanizmu. Riešenie právnych prekážok v cezhraničných regiónoch podľa tohto návrhu by malo mať pozitívny vplyv na každodenný život ľudí žijúcich v týchto regiónoch zlepšením ich prístupu k službám a hospodárskym príležitostiam. Návrh dodržiava zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie a nemá negatívny vplyv na žiadne základné právo. Konkrétne a vzhľadom na jeho cieľ odstrániť právne prekážky v cezhraničnom kontexte sa nariadením podporuje právo na prístup k verejným službám (článok 36) a sloboda podnikania (článok 16). Keďže však cezhraničné verejné služby zahŕňajú širšiu škálu činností, týmto návrhom sa podporí aj prístup k zdravotnej starostlivosti (článok 35). Všeobecnejšie môže mať nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení prínos pre služby cezhraničnej verejnej dopravy, ako aj pre slobodu pohybu a pobytu (článok 45).

Zmenený návrh preto zahŕňa aj otázku účinnej právnej ochrany osôb žijúcich v cezhraničných regiónoch.

¹⁵ EPRS, *Mechanism to resolve legal and administrative obstacles in a cross-border context: European added value assessment* (Mechanizmus riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte: posúdenie európskej pridanej hodnoty), PE 740.233, 2023.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Zmenený návrh nemá vplyv na rozpočet, pretože nezahŕňa poskytovanie finančných zdrojov v akejkoľvek forme.

5. INÉ PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a predkladania správ**

Podobne ako pri akejkoľvek inom nariadení EÚ navrhované nariadenie bude záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. Článkom 291 ods. 1 zmluvy sa od členských štátov vyžaduje, aby prijali všetky opatrenia vnútroštátneho práva potrebné na vykonanie právne záväzných aktov EÚ. Ako je stanovené v oddiele 3.2 oznámenia o pohraničných regiónoch, dokonca aj keď existujú európske právne predpisy, majú členské štáty stále určitý stupeň pružnosti a diskrečnej právomoci, pokiaľ ide o spôsob, akým uplatňujú právne predpisy vo svojich vnútroštátnych systémoch, a o podrobné pravidlá vykonávania. Keď sa však v rámci vnútorných hraníc stretávajú dva rôzne systémy, výsledkom môže byť zložitosť – a niekedy dokonca právna neistota – a môže to zvýšiť náklady.

Komisia by mala v súlade s programom lepšej právnej regulácie zhodnotiť právne predpisy a posúdiť, či sa mechanizmus zriadený podľa navrhovaného nariadenia ukazuje ako ďalší účinný nástroj na riešenie právnych prekážok v cezhraničných regiónoch¹⁶. Komisia preto navrhuje vykonať hodnotenie a predložiť správu Európskemu parlamentu, Rade, Výboru regiónov a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru o uplatňovaní navrhovaného nariadenia. Vo svojej správe použije ukazovatele na hodnotenie jeho účinnosti, efektívnosti, relevantnosti, európskej pridanej hodnoty a priestoru na zjednodušenie, a to do piatich rokov od uplatňovania navrhovaného nariadenia.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Keďže rokovania medzi spoluzákodarcami o návrhu mechanizmu riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte z roku 2018 poukázali na vážne obavy Rady, podrobné ustanovenia prešli dôkladnou kontrolou, revíziou, zjednodušením a reštrukturalizáciou s cieľom riešiť kľúčové obavy. Tento proces zahŕňal zníženie počtu ustanovení z 26 na 14 článkov. V zmenenom návrhu sa spájajú prvky pôvodného návrhu Komisie s novými prvkami, ktoré boli predložené v nadväznosti na legislatívne uznesenie Parlamentu z vlastnej iniciatívy.

Kapitola I – Všeobecné ustanovenia (články 1 až 3)

V kapitole I sa stanovuje predmet úpravy a rozsah pôsobnosti navrhovaného nariadenia a vymedzujú sa kľúčové pojmy.

Predmet úpravy (článok 1) je postup na uľahčenie riešenia cezhraničných prekážok. Na výber vhodného nástroja členské štáty zriadia a zorganizujú cezhraničné koordinačné miesta. V návrhu sa špecifikujú úlohy týchto cezhraničných koordinačných miest, ako aj koordinačné úlohy Komisie.

Rozsah pôsobnosti návrhu (článok 2) zahŕňa geografické aj vecné aspekty. Vzhľadom na právny základ sa nariadenie bude uplatňovať na cezhraničné prekážky podľa vnútroštátneho práva vo všetkých pohraničných regiónoch s pozemnou a námornou hranicou vnútri Únie

¹⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade „Lepšia právna regulácia: Dosahovanie lepších výsledkov v záujme silnejšej Únie“ – COM(2016) 615 final, 14. 9. 2016.

medzi susednými členskými štátmi. Nariadením nie sú dotknuté iné právne akty Únie, najmä tie, ktoré sa vzťahujú na mimosúdne riešenie právnych otázok vyplývajúcich z cezhraničných prekážok a na správny výklad alebo vykonávanie práva Únie.

V článku 3 sa uvádza vymedzenie pojmov potrebné na vykonanie návrhu. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu iniciátori, návrh má široké zameranie, keďže zahŕňa všetky súkromné alebo verejné subjekty zapojené do poskytovania, prevádzky, zriaďovania alebo fungovania akejkoľvek cezhraničnej verejnej služby alebo infraštruktúry, alebo všetky fyzické osoby, ktoré majú záujem na riešení cezhraničnej prekážky. Viaceré právnické alebo fyzické osoby môžu predložiť cezhraničný spis spoločne.

Kapitola II – Cezhraničné koordinačné miesta (články 4 a 5)

V návrhu sa stanovuje niekoľko možností zriaďovania cezhraničných koordinačných miest (článok 4) a uvádza sa v ňom zoznam ich úloh (článok 5). Tieto možnosti umožňujú členským štátom vykonávať túto povinnosť čo najpružnejšie a v plnom súlade s ich vnútornými inštitucionálnymi a právnymi rámcami (jedno alebo viacero cezhraničných koordinačných miest, na národnej a/alebo regionálnej úrovni, samostatný alebo existujúci orgán alebo verejnoprávny subjekt). Susedné členské štáty môžu uplatňovať tieto možnosti aj na spoločné cezhraničné koordinačné miesto pokrývajúce obe strany spoločnej hranice.

Cezhraničné koordinačné miesta by mali fungovať ako „jednotné kontaktné miesta“ pre iniciátorov a byť ich prednostným kontaktným miestom v príslušnom členskom štáte. Ak daný členský štát zriadi niekoľko cezhraničných koordinačných miest, jedno by malo prevziať úlohu hlavného cezhraničného koordinačného miesta a ostatné by mali podporovať jeho úlohy a odovzdávať potrebné informácie.

Kapitola III – Cezhraničné spisy (články 6 až 9)

Jadrom návrhu je vybavenie cezhraničného spisu, v ktorom sa identifikuje cezhraničná prekážka. V návrhu sa stanovujú prvky cezhraničného spisu (článok 7), kroky predbežného posúdenia v členských štátoch (článok 8) a niektoré procesné aspekty (článok 9).

Na základe skúseností s iniciatívou *b-solutions* by iniciátori nemali byť povinní identifikovať správne a právne ustanovenie, ktoré je príčinou vzniku prekážky, ale môžu ich podporovať organizácie s odbornými znalosťami v oblasti cezhraničných prekážok (napr. Združenie európskych pohraničných regiónov, *Mission Opérationnelle Transfrontalière* alebo Stredoeurópska služba pre cezhraničné iniciatívy). Iniciátori môžu predložiť cezhraničné spisy len raz, t. j. v členskom štáte, v ktorom sa iniciátor nachádza alebo v ktorom má sídlo (článok 6 ods. 2).

Okrem opisu prvkov, ktoré cezhraničné koordinačné miesta potrebujú na posúdenie spisu, by sa v cezhraničnom spise mal opisovať aj rozsah akejkoľvek odchýlky od bežne uplatniteľných ustanovení alebo praxe alebo výnimky z nich s cieľom obmedziť ich na nevyhnutné minimum.

Účelom predbežného posúdenia je zistiť, či existuje cezhraničná prekážka alebo či je možné spis uzavrieť. Aj keď sa v predbežnom posúdení dospeje k záveru, že existuje cezhraničná prekážka, mechanizmus riešenia cezhraničných prekážok je dobrovoľný, takže postup možno ukončiť v ktorejkoľvek fáze za predpokladu, že iniciátorovi sa poskytne náležité vysvetlenie.

V článku 8 ods. 5 sa odkazuje na zoznam nástrojov, ktoré majú členské štáty k dispozícii. Príslušný orgán posudzuje, či je k dispozícii jeden alebo viacero nástrojov, ktoré možno uplatniť v prípade konkrétnej cezhraničnej prekážky a na jej riešenie v koordinácii s ostatnými stranami, ktoré používajú tieto nástroje. Pri používaní týchto nástrojov členské štáty dodržiavajú postupy a aspekty týchto nástrojov. Ak však príslušný orgán usúdi, že

žiadny z dostupných nástrojov sa nevzťahuje na konkrétnu cezhraničnú prekážku alebo že žiadny z nich nie je dostatočný na jej riešenie, členský štát môže použiť nástroj cezhraničného uľahčenia navrhnutý v kapitole IV ako dodatočný nástroj zriadený podľa práva Únie.

S cieľom poskytnúť iniciátorovi právnu istotu sa v článku 9 stanovuje procesný rámec pre predbežné posúdenie: lehoty, potreba uviesť dôvody rozhodnutia, či sa má daná cezhraničná prekážka riešiť, a prostriedky právnej nápravy proti týmto rozhodnutiam.

Kapitola IV – Nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení (články 10 až 13)

V článku 10 sa stanovuje postup uplatňovania, ak cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán použije nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení (článok 8 ods. 6), a to po posúdení cezhraničnej prekážky podľa článku 8 ods. 1 a iných existujúcich nástrojov, ktoré sú k dispozícii na riešenie identifikovanej prekážky (článok 8 ods. 5). Cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán zašle iniciátorovi informácie o identifikovanej cezhraničnej prekážke, povahe ustanovenia, ktoré je príčinou vzniku prekážky, a o ďalších krokoch, ktoré vedú k jej odstráneniu alebo neodstráneniu (článok 10 ods. 2). Koordinácia je zabezpečená aj so susedným členským štátom, ak po identifikovaní prekážky vo vnútroštátnom právnom systéme neexistuje spoločné cezhraničné koordinačné miesto (článok 10 ods. 3). Bez ohľadu na to, či je prekážka administratívnej alebo právnej povahy, cezhraničné koordinačné miesto je zodpovedné za kontaktovanie príslušného orgánu s cieľom najprv overiť záujem o riešenie prekážky prostredníctvom identifikovaných vnútroštátnych správnych alebo právnych ustanovení alebo praxe a uskutočniteľnosť tohto riešenia (článok 10 ods. 4 a 5). Iniciátor môže byť informovaný o tom, že je potrebný dlhší čas na právnu analýzu, konzultácie v rámci členského štátu alebo na koordináciu so susedným členským štátom (článok 10 ods. 7).

Ak sa prijme rozhodnutie o riešení identifikovanej prekážky, postup sa môže líšiť v závislosti od povahy ustanovenia, ktoré je príčinou vzniku cezhraničnej prekážky. V súvislosti so správnym ustanovením sa orgán, ktorý kontaktovalo cezhraničné koordinačné miesto, môže rozhodnúť zmeniť ustanovenie alebo prax vrátane ich výkladu (článok 10 ods. 4). V tomto prípade cezhraničné koordinačné miesto písomne upovedomí iniciátora [článok 11 ods. 1 písm. a)]. V súvislosti s legislatívnym ustanovením môže orgán, ktorý kontaktovalo cezhraničné koordinačné miesto, navrhnúť len prispôbenie legislatívneho rámca na riešenie prekážky (článok 10 ods. 5) v súlade s ústavnými pravidlami členského štátu. V takom prípade cezhraničné koordinačné miesto písomne informuje iniciátora o krokoch legislatívneho postupu, ktorý by sa mohol naplánovať. Ak dva alebo viaceré susedné členské štáty dospejú k záveru, že každý z nich chce začať legislatívny postup alebo zmeniť správne ustanovenie týkajúce sa praxe s cieľom riešiť rovnakú prekážku, budú to musieť urobiť v úzkej koordinácii, prípadne vrátane paralelného načasovania a zriadenia spoločného výboru v súlade so svojimi príslušnými legislatívnymi rámcami (článok 11 ods. 3).

Rozhodnutie o tom, či sa má administratívna alebo právna prekážka riešiť, zostáva dobrovoľné.

Kapitola V – Záverečné ustanovenia (články 12 – 14)

V kapitole V sa stanovujú koordinačné úlohy Komisie (článok 12), úlohy monitorovania a podávania správ (článok 13) a dátum nadobudnutia účinnosti a uplatňovania (článok 14).

V článku 13 ods. 1 sa vyžaduje, aby každý členský štát informoval Komisiu o zriadení svojich cezhraničných koordinačných miest (šesť mesiacov po nadobudnutí účinnosti navrhovaného nariadenia).

V článku 13 ods. 2 sa stanovuje povinnosť Komisie predložiť správu o uplatňovaní navrhovaného nariadenia do piatich rokov od jeho nadobudnutia účinnosti.

Zmenený návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o mechanizme riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte**

Návrh Komisie COM(2018) 373 final sa mení takto:

1. Názov sa nahrádza takto:

„NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o uľahčovaní cezhraničných riešení“.

2. Odôvodnenia 1 až 28 sa nahrádzajú takto:

- (1) „V článku 175 treťom odseku Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“) sa umožňuje rozhodnúť o osobitných opatreniach mimo fondov¹⁷, na ktoré sa vzťahuje prvý odsek uvedeného článku, a tým dosiahnuť cieľ sociálnej a hospodárskej súdržnosti uvedený v zmluve. V tejto súvislosti územná spolupráca prispieva aj k cieľom stanoveným v uvedenom článku. Na tento účel je vhodné prijať opatrenia potrebné na zlepšenie podmienok vykonávania opatrení územnej spolupráce.
- (2) V článku 174 treťom odseku zmluvy sa uznávajú výzvy, ktorým čelia cezhraničné regióny, a stanovuje sa v ňom, že Únia by mala venovať osobitnú pozornosť daným regiónom pri vytváraní a uskutočňovaní činností vedúcich k posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v Únii.
- (3) V oznámení Komisie „Podpora rastu a súdržnosti v pohraničných regiónoch EÚ“¹⁸ sa uznal pokrok, ktorý sa doteraz dosiahol pri transformácii týchto regiónov z prevažne okrajových oblastí na oblasti rastu a príležitostí, ale zároveň sa zdôraznili pretrvávajúce právne a iné prekážky v týchto regiónoch, najmä prekážky súvisiace so zdravotníckymi službami, s reguláciou práce, daňami, rozvojom podnikania a prekážky spojené s rozdielmi v administratívnych kultúrach a vo vnútroštátnych právnych rámcoch. Financovanie Európskej územnej spolupráce, ktoré sa poskytuje najmä

¹⁷ Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“), Európsky sociálny fond plus (ďalej len „ESF+“), Kohézny fond, Fond na spravodlivú transformáciu (ďalej len „FST“), Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ďalej len „ENRAF“), Fond pre azyl, migráciu a integráciu (ďalej len „AMIF“), Fond pre vnútornú bezpečnosť (ďalej len „ISF“) a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (ďalej len „BMVI“); pozri článok 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

¹⁸ Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu „Podpora rastu a súdržnosti v pohraničných regiónoch EÚ“ – COM(2017) 534 final, 20. 9. 2017.

v kontexte programov „Interreg“¹⁹, ani inštitucionálna podpora spolupráce zo strany európskych zoskupení územnej spolupráce (ďalej len „EZÚS“)²⁰ zriadených nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006²⁰ alebo zo strany iniciatívy *b-solutions*, ktorú Komisia začala v roku 2018²¹, nepostačujú na riešenie niektorých administratívnych a právnych prekážok, ktoré bránia účinnej spolupráci.

- (4) Hrozí, že cezhraničné regióny budú v čase krízy neúmerne zasiahnuté. V porovnaní s priemerným vplyvom na všetky regióny EÚ bol počas pandémie ochorenia COVID-19 hospodársky vplyv opatrení súvisiacich s hranicami, ktoré prijali členské štáty, na cezhraničné regióny viac ako dvojnásobný. Táto skúsenosť posilňuje potrebu poskytnúť prostriedky na riešenie cezhraničných prekážok.
- (5) Hoci v niektorých regiónoch Únie už existuje niekoľko právnych nástrojov na riešenie cezhraničných prekážok na medzivládnej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, nevzťahujú sa na všetky pohraničné regióny v Únii ani sa nevyhnutne nezaoberajú systematicky otázkami súvisiacimi s rozvojom a posilňovaním územnej súdržnosti. Na doplnenie existujúcich nástrojov je preto potrebný dodatočný nástroj zriadený právom Únie, konkrétne nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení.
- (6) S cieľom vytvoriť administratívnu štruktúru na primerané riešenie žiadostí týkajúcich sa cezhraničných prekážok by mal každý členský štát zriadiť jedno alebo viac cezhraničných koordinačných miest zodpovedných za prijímanie a posudzovanie žiadostí týkajúcich sa cezhraničných prekážok. Mali by spolupracovať s Komisiou a podporovať jej koordinačnú úlohu.
- (7) Napriek tomu, že námorné pohraničné regióny majú odlišnú povahu v dôsledku obmedzenejších možností cezhraničných interakcií a využívania cezhraničných verejných služieb, toto nariadenie by sa malo vzťahovať aj na námorné hranice.
- (8) Na úrovni Únie existuje niekoľko mimosúdnych nástrojov na monitorovanie a presadzovanie dodržiavania práva Únie, najmä tých, ktoré sú spojené s jednotným trhom, ako je sieť SOLVIT²². Toto nariadenie by nemalo mať vplyv na takéto existujúce nástroje. Vytvorený dodatočný nástroj sa bude vzťahovať len na cezhraničné prekážky vyplývajúce z vnútroštátneho práva vrátane správneho, ale odlišného uplatňovania práva Únie, ktoré by mohlo viesť k tomu, že sa bude neúmyselne brániť plánovaniu alebo vykonávaniu cezhraničných verejných služieb a prvkov infraštruktúry. Nemalo by sa uplatňovať na spisy týkajúce sa možného porušenia práva Únie, ktorým sa riadi

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1059 z 24. júna 2021 o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 94, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj>).

²⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 z 5. júla 2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS) (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1082/oj>).

²¹ Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu „Podpora rastu a súdržnosti v pohraničných regiónoch EÚ“ – COM(2017) 534 final, 20. 9. 2017.

²² Odporúčanie Komisie 2013/461/EÚ zo 17. septembra 2013 (Ú. v. EÚ L 249, 19.9.2013, s. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2013/461/oj>).

vnútorný trh, zo strany orgánu verejnej moci v inom členskom štáte. Týmto nariadením nie sú dotknuté ani koordinačné mechanizmy zavedené pre sociálne zabezpečenie a zdaňovanie.

- (9) S cieľom identifikovať možné cezhraničné prekážky, na ktoré by sa mohlo vzťahovať toto nariadenie, je potrebné vymedziť situácie, ktoré sa považujú za cezhraničné interakcie. Na daný účel by sa toto nariadenie malo uplatňovať na infraštruktúru pre cezhraničné činnosti a na cezhraničné verejné služby. Keďže sa tieto „cezhraničné verejné služby“ poskytujú dlhodobo, mali by sa zameriavať na vytváranie výhod pre širokú verejnosť alebo pre konkrétnu cieľovú skupinu v pohraničnom regióne, v ktorom sa služba poskytuje, čím sa zlepšia životné podmienky a územná súdržnosť v týchto regiónoch. Po druhé, prvky infraštruktúry potrebné na cezhraničné činnosti môžu byť ovplyvnené prekážkami v pohraničnom regióne, ako sú rôzne technické normy pre budovy alebo vozidlá vrátane súvisiaceho vybavenia. Cezhraničný spis by mal predložiť iniciátor, t. j. verejnoprávny alebo súkromnoprávny subjekt alebo fyzická osoba, a to len v rozsahu, v akom má oprávnený záujem na cezhraničnej verejnej službe alebo určitých prvkoch infraštruktúry.
- (10) S cieľom vytvoriť primerané administratívne kapacity na vnútroštátnej úrovni na riešenie cezhraničných žiadostí týkajúcich sa prekážok a vytvoriť sieť vnútroštátnych orgánov schopných navzájom spolupracovať pri vykonávaní tohto nariadenia by členské štáty mali zriadiť jedno alebo viacero cezhraničných koordinačných miest na celoštátnej alebo regionálnej úrovni. Dvom alebo viacerým susedným členským štátom by sa takisto malo umožniť určiť existujúce spoločné orgány ako cezhraničné koordinačné miesto na danej hranici alebo poveriť existujúci spoločný orgán alebo subjekt dodatočnými úlohami cezhraničného koordinačného miesta pre všetky svoje hranice.
- (11) S cieľom vytvoriť rámec pre riešenie žiadostí týkajúcich sa cezhraničných prekážok, ktorý by sa vzťahoval na všetky cezhraničné koordinačné miesta, je potrebné vymedziť úlohy, ktoré by každé cezhraničné koordinačné miesto malo vykonávať. Cezhraničné koordinačné miesta by mali pôsobiť ako jednotné kontaktné miesta pre iniciátorov a byť ich prednostným kontaktným miestom. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli kontaktné informácie pre cezhraničné koordinačné miesta verejne dostupné, a zabezpečiť ich viditeľnosť a prístupnosť. Ak je v členskom štáte viac ako jedno cezhraničné koordinačné miesto, jasne určia jedno kontaktné miesto pre každého iniciátora. S cieľom umožniť sledovanie výsledkov cezhraničných žiadostí a zvýšiť transparentnosť pri riešení cezhraničných prekážok by cezhraničné koordinačné miesta mali byť zodpovedné aj za zriadenie a vedenie verejného registra zahŕňajúceho všetky cezhraničné spisy predložené iniciátormi nachádzajúcimi sa v danom členskom štáte. Okrem toho je potrebné, aby sa v tomto nariadení stanovili povinnosti týkajúce sa koordinácie, spolupráce a výmeny informácií medzi rôznymi cezhraničnými koordinačnými miestami v jednom členskom štáte a medzi cezhraničnými koordinačnými miestami susedných členských štátov.
- (12) Daný iniciátor by mal predložiť svoj cezhraničný spis len raz. Ak však iný iniciátor v inom členskom štáte takisto predloží zodpovedajúci cezhraničný spis v tomto inom členskom štáte, cezhraničné koordinačné miesta týchto členských štátov by sa mali vyhnúť paralelným spisom tým, že zodpovedajúcim spôsobom zorganizujú svoju koordináciu.

- (13) Rôzne úrovne uplatniteľného vnútroštátneho práva môžu sťažiť identifikáciu konkrétneho ustanovenia, ktoré predstavuje cezhraničnú prekážku. Takisto na základe skúseností s iniciatívou *b-solutions* by mal preto iniciátor opísať len situáciu a problém, ktorý sa má riešiť.
- (14) S cieľom stanoviť procesný rámec poskytujúci súčasne právnu istotu iniciátorovi cezhraničného spisu by cezhraničné koordinačné miesto malo posúdiť cezhraničné spisy a iniciátorovi by sa mala poskytnúť predbežná a konečná odpoveď v primeraných lehotách, ktoré by v zásade mali byť stanovené vo vnútroštátnom práve. V prípade, že iniciátor neidentifikoval cezhraničné prekážky, mali by tak urobiť príslušné orgány alebo verejnoprávne subjekty. V analýze cezhraničného spisu by sa mohlo dospieť k záveru, že v skutočnosti neexistuje žiadna cezhraničná prekážka, pretože opis údajnej prekážky je založený na nedostatočných informáciách, nesprávnom výklade uplatniteľných právnych alebo správnych ustanovení alebo preto, že právne alebo správne ustanovenia už pokrývajú potrebné požiadavky na riešenie prekážky. V takom prípade by sa cezhraničná prekážka mala považovať za vyriešenú a cezhraničný spis by sa mal uzavrieť. Keď sa potvrdí existencia cezhraničnej prekážky, členské štáty by mali mať naďalej možnosť rozhodnúť, ktorý z nástrojov, ktoré sú k dispozícii v dotknutom cezhraničnom regióne, by bol vhodný na riešenie situácie, pričom by sa mali v relevantných prípadoch spoliehať v prvom rade na už existujúce mechanizmy na riešenie prekážky. Ak sa členské štáty rozhodnú neriešiť cezhraničné prekážky, mali by poskytnúť riadne odôvodnenie a uviesť prípadné možnosti právnej nápravy, najmä ak členský štát dospeje k záveru, že identifikovaná prekážka nepatrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.
- (15) Ak príslušný orgán nenašiel vhodný existujúci nástroj, môže si vybrať nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení alebo uviesť dôvody, prečo sa rozhodne cezhraničnú prekážku neriešiť. Keďže výsledok postupu sa môže mierne líšiť v závislosti od povahy možnej cezhraničnej právnej prekážky, a to administratívnej alebo legislatívnej, je potrebné stanoviť takéto osobitosti v rámci nástroja na uľahčenie cezhraničných riešení.
- (16) S cieľom zabezpečiť účinnú procesnú štruktúru na riešenie spisov týkajúcich sa cezhraničných prekážok by sa v tomto nariadení mali stanoviť základné procesné kroky tak pre spisy, v prípade ktorých je prekážka administratívna, ako aj pre spisy, v prípade ktorých má prekážka legislatívnu povahu. Malo by sa takisto objasniť, že rôzne právne systémy v susedných členských štátoch môžu viesť k cezhraničným prekážkam, ktoré sa v jednom členskom štáte považujú za správne ustanovenie, ale v druhom členskom štáte sa považujú za právne ustanovenie a naopak. Každý členský štát by preto mal uplatňovať vhodný postup. Susedné členské štáty by mali čo najužšie koordinovať svoje príslušné postupy. Ak sa v súvislosti so spisom prijme konečné stanovisko, dôvody by sa mali oznámiť iniciátorovi spolu s rozhodnutím.
- (17) S cieľom zabezpečiť monitorovanie uplatňovania tohto nariadenia na úrovni Únie a poskytovať podporu členským štátom, a to aj pokiaľ ide o budovanie kapacít, by sa Komisii mali zveriť príslušné úlohy na dosiahnutie týchto cieľov. Koordináčne miesto na úrovni EÚ by predovšetkým malo podporovať cezhraničné koordinačné miesta presadzovaním výmeny skúseností medzi týmito koordinačnými miestami. Táto podpora môže spočívať aj v nástrojoch založených na technickej pomoci, ako je iniciatíva *b-solutions*.

- (18) S cieľom umožniť tvorbu politiky založenú na dôkazoch by sa mali podávať správy o vykonávaní tohto nariadenia. Uvedená správa by sa mala zaoberať hlavnými otázkami zameranými na hodnotenie vrátane účinnosti, efektívnosti, relevantnosti, európskej pridanej hodnoty, priestoru na zjednodušenie a udržateľnosť a potreby ďalších opatrení na úrovni Únie. Komisia by mala túto správu predložiť Európskemu parlamentu, Rade a podľa článku 307 prvého odseku zmluvy Výboru regiónov a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru. S cieľom zabezpečiť širokú dôkazovú základňu na používanie tohto nariadenia a nástroja na uľahčenie cezhraničných riešení by sa správa mala predložiť päť rokov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.
- (19) Týmto nariadením sa rešpektujú základné práva, dodržiavajú sa zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie a nariadenie nemá negatívny vplyv na žiadne základné právo. Vzhľadom na jeho cieľ odstrániť právne prekážky v cezhraničnom kontexte môže nariadenie podporiť právo na prístup k službám všeobecného hospodárskeho záujmu (článok 36) a slobodu podnikania (článok 16). Širokou škálou takýchto služieb možno podporiť aj prístup k zdravotnej starostlivosti (článok 35). Všeobecnejšie, keďže sa zdá veľmi pravdepodobné, že z nástroja na uľahčenie cezhraničných riešení budú mať prospech služby cezhraničnej verejnej dopravy, toto nariadenie môže mať pozitívny vplyv na slobodu pohybu a pobytu (článok 45).
- (20) Podmienky územnej spolupráce by sa mali vytvoriť v súlade so zásadou subsidiarity zakotvenou v článku 5 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii. Skúsenosti ukazujú, že v záujme riešenia cezhraničných právnych prekážok podnikli členské štáty individuálne, dvojstranné alebo dokonca mnohostranné iniciatívy. Uvedené nástroje však neexistujú vo všetkých členských štátoch ani pre všetky hranice daného členského štátu. Ciele navrhovaného opatrenia teda členské štáty nemôžu dostatočne dosiahnuť na centrálnej úrovni ani na regionálnej a miestnej úrovni, ale z dôvodu potrebného zapojenia aspoň dvoch susedných členských štátov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Preto je potrebné ďalšie opatrenie zo strany zákonodarcu Únie.
- (21) V súlade so zásadou proporcionality stanovenou v článku 5 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii by obsah a forma opatrenia Únie nemali prekračovať rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov zmlúv. Používanie nástroja na uľahčenie cezhraničných riešení podľa tohto nariadenia je pre každý členský štát dobrovoľné. Členský štát by mal rozhodnúť na konkrétnej hranici s jedným alebo viacerými susednými členskými štátmi o riešení cezhraničných prekážok prostredníctvom existujúcich nástrojov, ktoré vytvoril na vnútroštátnej úrovni alebo s jedným alebo viacerými susednými členskými štátmi. Toto nariadenie preto neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie jeho cieľov pre tie cezhraničné regióny, pre ktoré členské štáty nemajú zavedené účinné nástroje na riešenie cezhraničných prekážok.“

3. Články 1 až 26 sa nahrádzajú takto:

„KAPITOLA I Všeobecné ustanovenia

Článok 1 Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa stanovuje postup na uľahčenie riešenia cezhraničných prekážok, ktoré bránia vytvoreniu a fungovaniu akéhokoľvek prvku infraštruktúry potrebného pre verejné alebo súkromné cezhraničné činnosti alebo akejkolvek cezhraničnej verejnej služby poskytovanej v danom cezhraničnom regióne, a to za predpokladu, že podporuje hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť v cezhraničnom regióne (ďalej len „nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení“).
2. Týmto nariadením sa stanovujú aj pravidlá týkajúce sa:
 - a) organizácie a úloh cezhraničných koordinačných miest v členských štátoch;
 - b) koordinačných úloh Komisie.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na cezhraničné prekážky v pohraničných regiónoch susedných členských štátov s pozemnou alebo námornou hranicou.

Nevzťahuje sa na cezhraničné prekážky v pohraničných regiónoch medzi členskými štátmi a tretími krajinami.
2. Týmto nariadením nie sú dotknuté žiadne iné právne akty Únie, najmä tie, ktoré sa vzťahujú na mimosúdne riešenie právnych otázok vyplývajúcich z cezhraničných prekážok a na správny výklad alebo vykonávanie práva Únie. Nie sú ním dotknuté koordinačné mechanizmy zavedené pre sociálne zabezpečenie a zdaňovanie.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
 1. „cezhraničná interakcia“ je:
 - a) akýkoľvek prvok infraštruktúry potrebný na verejné alebo súkromné cezhraničné činnosti;
 - b) zriadenie, fungovanie alebo poskytovanie akejkolvek cezhraničnej verejnej služby v cezhraničnom regióne;
 2. „cezhraničná prekážka“ je akékoľvek legislatívne alebo správne ustanovenie alebo prax verejného orgánu v členskom štáte, ktoré môžu negatívne ovplyvniť cezhraničnú interakciu, a teda rozvoj cezhraničného regiónu, a ktoré nepredstavujú potenciálne porušenie práva Únie, ktorým sa riadi vnútorný trh;
 3. „príslušný orgán“ je orgán na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, ktorý má právomoc prijímať právne záväzné a vykonateľné akty;
 4. „cezhraničný spis“ je dokument vypracovaný jedným alebo viacerými iniciátormi, ktorý sa má predložiť cezhraničnému koordinačnému miestu;
 5. „cezhraničná verejná služba“ je činnosť vykonávaná vo verejnom záujme s cieľom poskytovať službu alebo riešiť spoločné problémy alebo rozvojový potenciál pohraničných regiónov, ktoré sa nachádzajú na rôznych stranách hraníc jedného alebo viacerých susedných členských štátov, za predpokladu, že podporuje hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť na cezhraničnom území;

6. „iniciátor“ je každý súkromný alebo verejný subjekt zapojený do poskytovania, prevádzky, zriaďovania alebo fungovania akejkoľvek cezhraničnej verejnej služby alebo infraštruktúry alebo akákoľvek fyzická osoba, ktorá má oprávnený záujem na riešení cezhraničnej prekážky.
2. Na účely tohto nariadenia sa odkaz na „príslušný orgán“ vzťahuje aj na situácie, v ktorých je v rámci toho istého členského štátu príslušný viac ako jeden príslušný orgán alebo je potrebné konzultovať s viac ako jedným príslušným orgánom.
3. Na účely tohto nariadenia sa pojem „cezhraničná prekážka“ vzťahuje na jednu alebo viacero cezhraničných prekážok spojených s cezhraničným spisom.

KAPITOLA II

Cezhraničné koordinačné miesta

Článok 4

Zriadenie cezhraničných koordinačných miest

1. Každý členský štát zriadi jedno alebo viacero cezhraničných koordinačných miest v súlade so svojím inštitucionálnym a právnym rámcom na celoštátnej alebo regionálnej úrovni alebo na oboch úrovniach v súlade s odsekom 3.
2. Dva alebo viaceré susedné členské štáty sa môžu rozhodnúť zriadiť spoločné cezhraničné koordinačné miesto príslušné pre jeden alebo viac príslušných cezhraničných regiónov.
3. Každé cezhraničné koordinačné miesto sa zriadi jedným z týchto spôsobov:
 - a) ako samostatný orgán alebo verejnoprávny subjekt;
 - b) ako súčasť existujúceho orgánu alebo existujúceho verejnoprávneho subjektu vrátane poverenia existujúceho orgánu alebo verejnoprávneho subjektu dodatočnými úlohami cezhraničného koordinačného miesta.
4. Členské štáty zabezpečia, aby do dvoch mesiacov od prijatia rozhodnutia o zriadení cezhraničného koordinačného miesta boli jeho kontaktné údaje a informácie týkajúce sa jeho úloh dostupné na webovom sídle programov Interreg, ako je uvedené v článku 36 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/1059. Členské štáty zabezpečia viditeľnosť a prístupnosť cezhraničného koordinačného miesta.

Článok 5

Hlavné úlohy cezhraničných koordinačných miest

1. Členské štáty vymedzia buď jednotlivito v prípade uvedenom v článku 4 ods. 1, alebo spoločne v prípade uvedenom v článku 4 ods. 2 úlohy, ktoré každé cezhraničné koordinačné miesto vykonáva, a úlohy, ktoré sa zveria príslušnému orgánu.
2. Členské štáty rozhodnú, či cezhraničné koordinačné miesta môžu konať na základe cezhraničného spisu vo vlastnom mene alebo či sú zodpovedné len za komunikáciu s iniciátormi v mene príslušného orgánu.
3. Cezhraničné koordinačné miesto predstavuje jediné kontaktné miesto iniciátora v závislosti od organizácie kontaktných miest zriadených členskými štátmi týmto spôsobom:

- a) každé vnútroštátne cezhraničné koordinačné miesto je určené pre všetky cezhraničné spisy predložené iniciátorom, ktorý sa nachádza na území príslušného členského štátu;
 - b) každé regionálne cezhraničné koordinačné miesto je určené pre cezhraničné spisy predložené iniciátorom, ktorý sa nachádza v pohraničnom regióne alebo regiónoch príslušného členského štátu;
 - c) každé spoločné cezhraničné koordinačné miesto je určené pre cezhraničné spisy predložené iniciátorom, ktorý sa nachádza v jednom z dotknutých pohraničných regiónov.
4. Cezhraničné koordinačné miesta vykonávajú okrem svojich úloh uvedených v článkoch 8, 10 a 11 tieto úlohy:
- a) zriadenie a vedenie verejného registra zahŕňajúceho všetky cezhraničné spisy predložené iniciátormi nachádzajúcimi sa v danom členskom štáte;
 - b) spolupráca s Komisiou a podpora koordinačných úloh Komisie uvedených v článku 12 poskytovaním potrebných informácií vrátane nomenklatúry NUTS pre každý spis.
- Ak v členskom štáte existuje niekoľko cezhraničných koordinačných miest, úlohy stanovené v písmenách a) a b) vykonáva jedno cezhraničné koordinačné miesto (ďalej len „hlavné cezhraničné koordinačné miesto“).
5. Členské štáty zabezpečia, aby register podľa odseku 4 zostal verejnosti dostupný v otvorených, strojovo čitateľných formátoch v súlade s článkom 5 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024²³, ktoré umožňujú triedenie, vyhľadávanie, extrakciu, porovnávanie a použitie údajov, a aby bol aktualizovaný najmenej trikrát ročne. Cezhraničné koordinačné miesto môže integrovať voľne prístupné informácie alebo prepojiť register s jednotným webovým portálom uvedeným v článku 46 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/1060, s webovým sídlom uvedeným v článku 49 ods. 1 uvedeného nariadenia alebo s webovým sídlom uvedeným v článku 36 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/1059.
6. V členskom štáte s viac ako jedným cezhraničným koordinačným miestom zasielajú cezhraničné koordinačné miesta potrebné informácie hlavnému cezhraničnému koordinačnému miestu, aby mu umožnili vykonávať jeho úlohy podľa odsekov 4 a 5.
7. Ak sa dva alebo viaceré susedné členské štáty rozhodli zriadiť spoločné cezhraničné koordinačné miesto, toto miesto zasiela potrebné informácie hlavným cezhraničným koordinačným miestam príslušných členských štátov, ak existujú.

KAPITOLA III

Cezhraničné spisy

Článok 6

Príprava a predkladanie cezhraničných spisov

1. Iniciátor pripravuje cezhraničný spis v súlade s článkom 7.

²³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>).

2. Iniciátor predkladá cezhraničný spis cezhraničnému koordinačnému miestu členského štátu, v ktorom sa iniciátor nachádza alebo v ktorom má sídlo.
3. Ak sa cezhraničné spisy týkajúce sa tej istej cezhraničnej prekážky iniciujú v dvoch alebo vo viacerých susedných členských štátoch, ich príslušné koordinačné cezhraničné miesta spolupracujú s cieľom objasniť, ktoré z nich sa bude spisom zaoberať v prvom rade.

Článok 7

Obsah cezhraničných spisov

1. Cezhraničný spis obsahuje prinajmenšom tieto prvky:
 - a) opis cezhraničnej interakcie, jej kontextu a problému vyplývajúceho z cezhraničnej prekážky, ktorá by sa mala riešiť;
 - b) odôvodnenie potreby riešiť cezhraničnú prekážku;
 - c) ak je to možné, opis negatívneho vplyvu cezhraničnej prekážky na rozvoj pohraničného regiónu;
 - d) dotknutá geografická oblasť;
 - e) ak je to možné a relevantné, očakávané nevyhnutné trvanie uplatňovania odchýlky od cezhraničnej prekážky alebo výnimky z nej, prípadne jej odstránenie, ak je to riadne odôvodnené.
2. Iniciátor môže takisto identifikovať cezhraničnú prekážku a, ak je to možné, navrhnúť znenie odchýlky od cezhraničnej prekážky alebo výnimky z nej, prípadne právneho riešenia *ad hoc*.
3. Zemepisná oblasť uvedená v odseku 1 písm. d) sa obmedzuje na minimum potrebné na účinné riešenie cezhraničného spisu.

Článok 8

Kroky predbežného posúdenia

1. Cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán posudzuje každý cezhraničný spis predložený v súlade s článkami 6 a 7 a identifikuje cezhraničnú prekážku alebo cezhraničné prekážky.
2. V lehote dvoch mesiacov od predloženia spisu môže cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán požiadať iniciátora, aby objasnil cezhraničný spis alebo predložil dodatočné konkrétne informácie. V takejto žiadosti sa uvedie, prečo sa cezhraničný spis nepovažuje za dostatočný na preskúmanie a v ktorom aspekte sa zaň nepovažuje.

Ak sa revidovaný cezhraničný spis nezaoberá aspektmi, ktoré sa považujú za nedostatočné, cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán môžu tento postup ukončiť a náležite o tom informujú iniciátora, pričom uvedú dôvody.
3. Ak po posúdení cezhraničného spisu cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán dospeje k záveru, že údajná cezhraničná prekážka neexistuje, cezhraničné koordinačné miesto môže tento postup ukončiť a náležite o tom informuje iniciátora, pričom uvedie dôvody.
4. Ak po posúdení cezhraničného spisu cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán dospeje k záveru, že údajná cezhraničná prekážka existuje, môže sa

v ktoromkoľvek kroku postupu rozhodnúť, že ju nevyrieši, a náležite o tom informuje iniciátora, pričom uvedie dôvody.

5. Pred ukončením posúdenia cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán ďalej posúdi, či možno v prípade každej údajnej cezhraničnej prekážky vychádzať z platnej existujúcej medzinárodnej dohody o spolupráci, či už dvojstrannej alebo mnohostrannej, viacodvetvovej alebo odvetvovej, ktorá poskytuje vlastný mechanizmus na riešenie cezhraničných prekážok medzi členskými štátmi, ktorých sa táto prekážka alebo tieto prekážky týkajú. V prípade, že takáto medzinárodná dohoda existuje, riadi sa riešenie jednej alebo viacerých cezhraničných prekážok vrátane zúčastnených aktérov a postupu, ktorý sa má dodržiavať, najmä pri nadväzovaní kontaktov a spolupráci so susedným členským štátom, výlučne ustanoveniami tejto dohody.
6. Ak sa členský štát rozhodne riešiť prekážku a ak neexistuje žiadna medzinárodná dohoda takého druhu uvedená v odseku 5 alebo ak sa zdá, že dostupné medzinárodné dohody uspokojivo neprispievajú k riešeniu prekážky stanovenej v cezhraničnom spise, cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán môže použiť nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení, a to buď jednotlivo, alebo, ak je to potrebné a dohodnuté, spoločne so susedným členským štátom.

Článok 9

Informácie pre iniciátora

1. Po doručení cezhraničného spisu alebo revidovaného cezhraničného spisu miesto cezhraničnej spolupráce alebo príslušný orgán písomne informuje iniciátora o každom predbežnom posúdení prijatom v súlade s článkom 8, a to v štandardnej lehote stanovenej vo vnútroštátnych právnych predpisoch pre odpovede na rovnocennú žiadosť predloženú správnomu orgánu.
2. Ak takáto lehota nie je stanovená vo vnútroštátnych právnych predpisoch, uplatňujú sa tieto lehoty:
 - a) tri mesiace na predbežné posúdenie uvedené v článku 8 ods. 2 druhom pododseku;
 - b) šesť mesiacov na predbežné posúdenie uvedené v článku 8 ods. 3 a 4.
3. V informáciách poskytnutých podľa odseku 1 sa takisto uvedú:
 - a) kroky predbežného posúdenia, ktoré boli prijaté, ich odôvodnenie a závery, ak už sú k dispozícii;
 - b) spôsoby a postupy právnej nápravy stanovenej vo vnútroštátnych právnych predpisoch proti týmto krokom predbežného posúdenia, ak existujú.
4. Pri prvom kontakte s iniciátorom podľa článku 8 ods. 2 prvého pododseku sa môže takisto uviesť, že na právnu analýzu alebo konzultácie v rámci členského štátu alebo na koordináciu so susedným členským štátom je potrebný dlhší čas.

KAPITOLA IV

Nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení

Článok 10

Postup

1. Ak sa cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán podľa článku 8 ods. 6 rozhodne uplatniť nástroj na uľahčenie cezhraničných riešení, použije postup stanovený v tomto článku.
2. Po tom, ako cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán identifikoval cezhraničnú prekážku vo svojom vnútroštátnom právnom systéme, informuje iniciátora o:
 - a) identifikovanej cezhraničnej prekážke;
 - b) povahe ustanovenia, ktoré je príčinou vzniku cezhraničnej prekážky a ktoré by sa muselo zmeniť v záujme riešenia prekážky;
 - c) ďalších krokov vedúcich k odstráneniu alebo neodstráneniu cezhraničnej prekážky a o tom, ktoré z postupov podľa odsekov 4 alebo 5 tohto článku by sa mali uplatňovať.
3. Po posúdení cezhraničného spisu a identifikácii cezhraničnej prekážky si príslušné cezhraničné koordinačné miesto vymieňa relevantné informácie týkajúce sa cezhraničnej prekážky s príslušným cezhraničným koordinačným miestom v susednom členskom štáte. Cezhraničné koordinačné miesta sa usilujú vyhnúť paralelným postupom týkajúcim sa tej istej cezhraničnej prekážky.
4. Ak sa cezhraničná prekážka zakladá na správnom ustanovení alebo praxi, pričom sa nevyžaduje zmena právneho ustanovenia, cezhraničné koordinačné miesto kontaktuje príslušný orgán zodpovedný za správne ustanovenie s cieľom skontrolovať, či je zmena tohto správneho ustanovenia alebo praxe dostatočná na riešenie cezhraničnej prekážky a či je orgán ochotný toto ustanovenie alebo prax zodpovedajúcim spôsobom zmeniť. Iniciátor je písomne informovaný do ôsmich mesiacov od predloženia cezhraničného spisu.
5. Ak sa cezhraničná prekážka zakladá na právnom ustanovení, cezhraničné koordinačné miesto kontaktuje príslušný orgán, aby skontroloval, či by sa zmenou vrátane výnimky z uplatniteľného právneho ustanovenia alebo odchýlky od neho vyriešila cezhraničná prekážka a či príslušný orgán prijme potrebné kroky na začatie legislatívneho postupu v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom. Iniciátor je písomne informovaný do ôsmich mesiacov od predloženia cezhraničného spisu.
6. Ak bol cezhraničný spis predložený cezhraničnému koordinačnému miestu dvoch alebo viacerých susedných členských štátov, každý z nich rozhodne o druhu postupu, ktorý sa má uplatňovať v jeho členskom štáte.
7. Ak právna analýza, konzultácie v rámci členského štátu, koordinácia so susedným členským štátom alebo s príslušným orgánom susedného členského štátu vedú k zmene správneho ustanovenia alebo začatiu legislatívneho postupu, čo bráni cezhraničnému koordinačnému miestu odpovedať iniciátorovi do ôsmich mesiacov podľa odsekov 4 a 5, iniciátor je písomne informovaný o dôvode oneskorenia a harmonograme odpovede.

Článok 11

Záverečné kroky na riešenie cezhraničnej prekážky

1. Cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán na základe svojho posúdenia vykonaného podľa článku 8 a v súlade s informáciami získanými podľa článku 10 ods. 3 písomne informuje iniciátora o výsledku spisu, konkrétne o:
 - a) výsledku postupu podľa článku 10 ods. 4 vrátane prípadnej zmeny akéhokoľvek správneho ustanovenia;
 - b) výsledku postupu podľa článku 10 ods. 5 vrátane prípadného začatia legislatívneho postupu alebo zmeny akéhokoľvek právneho ustanovenia;
 - c) tom, že cezhraničná prekážka sa nebude riešiť;
 - d) dôvodoch, o ktoré sa opiera stanovisko prijaté podľa písmen a), b) alebo c);
 - e) prípadnej lehote pre právny prostriedok nápravy podľa vnútroštátneho práva, ak existuje. Ak nie je stanovená žiadna lehota podľa vnútroštátneho práva, iniciátor má šesť mesiacov na to, aby požiadal o preskúmanie rozhodnutia.
2. Ak sa cezhraničné koordinačné miesto alebo príslušný orgán rozhodol riešiť cezhraničnú prekážku prostredníctvom postupu stanoveného v článku 10 ods. 5:
 - a) informuje cezhraničné koordinačné miesto susedného členského štátu;
 - b) informuje iniciátora o najdôležitejších krokoch zmeny právneho ustanovenia vrátane prípadného legislatívneho postupu začatého s cieľom pristúpiť k legislatívnej zmene, ktorou sa rieši cezhraničná prekážka, alebo ku konečnému rozhodnutiu o zamietnutí postupu.

Iniciátor by mal byť tiež informovaný, ak príslušné orgány susedného členského štátu takisto začali zmenu právneho ustanovenia.
3. Ak dotknutý členský štát a susedný členský štát dospejú k záveru, že každý z nich je ochotný začať vlastný legislatívny postup alebo zmeniť svoje správne ustanovenia alebo prax, urobia tak v úzkej koordinácii v súlade so svojím príslušným inštitucionálnym a právnym rámcom. Táto koordinácia môže zahŕňať načasovanie postupov a môže viesť k zriadeniu spoločného výboru so zástupcami cezhraničných koordinačných miest.

KAPITOLA V

Záverečné ustanovenia

Článok 12

Koordinačné úlohy Komisie

Komisia plní tieto koordinačné úlohy:

- a) spolupracuje s cezhraničnými koordinačnými miestami;
- b) podporuje posilnenie inštitucionálnej kapacity v členských štátoch potrebnej na efektívne vykonávanie tohto nariadenia;
- c) podporuje výmenu skúseností medzi členskými štátmi, a najmä medzi cezhraničnými koordinačnými miestami;

- d) zverejňuje a aktualizuje zoznam všetkých celoštátnych a regionálnych cezhraničných koordinačných miest;
- e) zriadi a vedie verejný register cezhraničných spisov.

Článok 13

Monitorovanie a predkladanie správ

1. Každý členský štát do dd. mm. rrrr [t. j. do 1. dňa mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia + šesť mesiacov; vyplní Úrad pre publikácie] informuje Komisiu o zriadení svojho cezhraničného koordinačného miesta alebo miest a o jeho alebo ich kontaktných údajoch.
2. Komisia do dd. mm. rrrr [t. j. do 1. dňa mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia + päť rokov; vyplní Úrad pre publikácie] vykoná hodnotenie tohto nariadenia a predloží správu Európskemu parlamentu, Rade, Výboru regiónov a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru.

Článok 14

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.“

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu

*Za Európsky parlament
predsedníčka*

*Za Radu
predseda*